

Félag læknanna
Vatnsmýrarvegi 16
101 Reykjavík

Umsögn frá stjórn Félags læknanna um frumvarp til nýrra lyfjalaga 2019

Í grein 79 í frumvarpi til nýrra lyfjalaga er lagt til að aðgangsheimildir að lyfjagagnagrunni Landlæknis verði rýmkaðar þannig að auk lækna fái hjúkrunarfræðingar, ljósmæður, lyfjafræðingar og tannlæknar aðgang. Í greinargerð segir að markmið þessara breytinga sé að *“með aukinni aðkomu framangreindra heilbrigðisstétta, að upplýsingum um lyfjasögu sjúklings í lyfjagagnagrunni, verði betur unnt að tryggja öryggi og gæði í meðferð sjúklinga”*.

Stjórn Félags læknanna telur að þetta eigi ekki síður og jafnvel fremur við um klíníska læknanema á 4.-6. ári sem eru í verknámi eða starfa sem aðstoðarlæknar á heilbrigðisstofnunum. Við skulum rökstyðja þetta sjónarmið hér að neðan. Þessir nemar hafa allir undirritað trúnaðar- og þagnarskyldu varðandi persónuupplýsingar sem þeir fá vitneskju um í námi og starfi. Í verknámi er læknaneminn hluti af þverfaglegu teymi og námið fer fram undir handleiðslu sérfræðilækna, deildarlækna eða annarra kennara og í starfi er neminn ávallt með ábyrgan sérfræðilækni á bak við sig. Þannig öðlast neminn þjálfun og færni í hinum ýmsu læknisverkum og kynnist verklagi á spítalanum. Hlutverk nemans er að skrá sjúkrasögu, skoða sjúklinga og gera grein fyrir vandamálum þeirra. Einnig lærir neminn að vinna upp vandamál sjúklings og hvernig skal leggja upp meðferð.

Í ljósi þess að klínískir læknanemar skrá upplýsingar í sjúkraskrá, bæði í verknámi og í afleysingarstöðum á heilbrigðisstofnunum, teljum við mikið öryggisatriði að þær upplýsingar séu sem réttastar og nákvæmastar. Þannig verði betur unnt að tryggja öryggi og gæði í meðferð sjúklinga eins og áður segir. Algengt er að aldraðir taki um 8-20 lyf við innlögn á spítala og í mörgum tilvikum man fólk ekki hvaða lyf það er að taka á þeirri stundu (þ.e. hvað eru virkar lyfjagjafir og hvað ekki). Einnig er algengt að sjúklingar gleymi eða velji að segja ekki frá lyfjum eins og verkjalyfjum eða hjartalyfjum sem þeir telja að skipti ekki miklu máli en hafa engu að síður þýðingu upp á milliverkanir, hættu á ávanabindingu, blæðingarhættu o. fl. Eins er lyfjagagnagrunnurinn mikilvægt öryggistæki gagnvart lyfjarápurum sem fara á milli lækna og heilbrigðisstofnana til að verða sér út um lyf sem þeir eru háðir, ofnota eða selja.

Þegar læknanemi tekur sjúkrasögu hjá sjúklingi er ávallt spurt um hvaða lyf viðkomandi tekur og í hvaða skömmtum. Það er hagr sjúklings að þessar upplýsingar séu staðfestar með óyggjandi hætti áður en þær eru skráðar inn í sjúkrasögu, því að lyfjasaga getur skipt verulegu máli í greiningu og þá sérstaklega til að tryggja rétta meðferð. Auk þess er ekki alltaf unnt að fá lyfjasögu frá sjúklingi sjálfum, eins og getið var að ofan, og í þeim tilfellum er enn mikilvægara að geta aflað þessara upplýsinga með sem nákvæmustum hætti.

Stjórn Félags læknanema óskar því eftir að aðgangur að lyfjagagnagrunni Landlæknis verði rýmkaður í nýju frumvarpi þannig að klínískir læknanemar á 4.-6. ári fái einnig slíkan aðgang. Til þessa hefur slíkur aðgangur verið takmarkaður við klíníska læknanema sem hafa lokið a.m.k. 4. námsári og hlotið takmarkað lækningaleyfi á ábyrgð sérfræðings sem þeir starfa með á tiltekinni starfseiningu. Það er vissulega skref í rétta átt en ekki fullnægjandi að okkar mati þar sem sum svið innan Landspítala, t.d. stærsta sviðið, lyflækningasvið, hafa ekki sótt um takmarkað lækningaleyfi fyrir læknanema sem starfa þar í afleysingum í sumarstarfi eða á kvöld- og helgarvöktum. Þessir nemar skipta tugum á hverju sumri vegna læknaskorts á Íslandi og hafa þeir kvartað undan að núverandi fyrirkomulag tryggji ekki nægilegt aðgengi að réttum upplýsingum um lyfjameðferð fyrir sjúklinga sem koma til innlagnar. Breyting á þessu þjónar ótvírætt því markmiði að auka öryggi og gæði við innskrift, greiningu og meðferð sjúklinga. Höfum öryggið í öndvegi.

Reykjavík 30. maí 2019

Sólveig Bjarnadóttir

Sólveig Bjarnadóttir

Formaður Félags læknanema